

Szűts János alezredes, vívómester

1904. október 22-én született.

1922. február 4-én avatják tisztté, 1937-től vívómester. A Toldi Miklós Honvéd Sporttanár- és Vívómesterképző Intézet vívómestere kard szakágban, Borsody László fővívómester mellett.

22 évesen került Borsody László fővívómester mellé. 1930-ban egy éven át az olasz mesterképző intézet hallgatója. 1936-ba mestere nyugdíjba vonulásakor Ő veszi át a helyét a Toldi Sporttanári és Vívómesterképző Intézet kard szakán. 1938-ban fél éves Párizsi tanulmányúton járva, tanítja a kardvívást és tanulja a párbajtőr és törvívást.

1904 - 1976

1945-ben Francia hadifogságba esik, és megjárja a hírhedt és rettegett Francia hadifogolytábort. Két társával – Imréghy Bála őrnaggal és Somodi Béla tiszttársával - vívóakadémiát szervez ahol bemutató vívásokat tartanak a fogolytáborban. A belépti díj egy szál cigaretta, amit tovább cserélve élelemhez jutottak.

Hazatérve teljes vagyonát elveszti és feleségétől elválik, mely nagyon megviseli.

Hazatérése után, az újraalakuló Magyar Néphadsereg állományába kerül.

1948-ban a válogatott, kardvívó keret edzője volt.

Az 50-es években a Katonai Testnevelési Főiskolán tanár, valamint ezzel egyidőben a Vörös Meteornál vívóedző, később a Honvédnál oktat kardvívást.

Kitüntetései: Erdélyi Emlékérmeset kap, mert részt vett az Erdélyi bevonulásban.

Élete utolsó 3 évében Parkinson-kór támadja meg.

Kedves tanítványa Pézsa Tibor fogadja be, és 1976-ban bekövetkező halálakor Ő rendezi temetését, teljes katonai tiszteletadás mellett.

Híres tanítványai:

- ✂ Gerevich Aladár olimpiai bajnok
- ✂ Kovács Pál olimpiai bajnok
- ✂ Berczelly Tibor olimpiai bajnok
- ✂ Papp Bertalan olimpiai bajnok
- ✂ Keresztes Attila olimpiai bajnok
- ✂ Örley Szabolcs junior világbajnok
- ✂ Pézsa Tibor olimpiai bajnok

és még számos kiváló vívónk.

A Toldi Miklós Honvéd Sporttanár- és Vívómesterképző Intézet vívómesterei 1943-ig:

- ✂ Szűts János vívómester
- ✂ Beke Zoltán vívómester

- ✂ Ádám Béla segédvívómester
- ✂ Zombori Gyula honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Niederkirchner Ödön honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Varga Mihály honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Resulovics Mehmet honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Balogh Béla honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Vass Imre honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Vitéz Váradi József honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Képes Pál honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Somos Béla honvéd vívómester gyakornok
- ✂ Puskás Bertalan honvéd vívómester gyakornok

Anekdoták Szűts Jánosról

„Az első vágásig”

Szűts János mestert az iskolázás végén, szinte provokálni kellett, hogy kedves tanítványaival vívjon egyet-egyet. Kezdőknél ez természetesen szóba sem jöhetett, csak haladó vívóknak volt esélye erre az óriási kitüntetésre. Az ilyen „provokatív” kérés után nagy hajlandóság volt rá, de mindig volt egy feltétele. Érvényes találati felületként, a kéz könyöktől lefelé eső részét nevezte meg és hárítani csak pengével lehetett, ellépéssel nem. Idős korát meghazudtolva félelmetes gyorsasággal vágta a „bévül-fölül”-t. Természetesen a kézvágás összes variációját nagy biztonsággal és pontossággal használta, olyannyira hogy az akkor már olimpiai- és világbajnok Pézsa Tibor sem tudott ellene sokszor győzni. Egy pillanatnyi kihagyás vagy tétovaság, és az alig kezdődő asszó már végig is ért a villámgyors találat utáni kézfogással. És hiába volt a hivatkozás a kihagyásra, figyelmetlenségre, dekoncentrátságra, a szerencsés kiválasztottnak várni kellett a következő iskoláig.

„Katonásan, udvariasan, pontosan”

A Testnevelési Főiskolán, Bay Béla a vezető, nem véletlenül választott három TOLDI-s vívómestert: Vass Imrét (párbajtőr), Hatz Ottót (tőr) és Szűts Jánost (kard).

A Szűts János által vezetett órák nyolckor kezdődtek. A mester pár perccel nyolc előtt bejött a terembe és háttal az osztálynak az ablakhoz ment. Ekkor már tudták a tanulók, hogy sorakozó van. 8 óra 00.-kor megfordult és az osztály elé lépve a napostól jelentést kért. Utána végig szemlélte egyenként az osztály tagjait, akin kivetnivalót talált rákérdezett. Osztálynak tagjai nem tudták csak sejtették vagy csak érezték, hogy pontosan úgy járt el, ahogy régen a TOLDI-ban a katona növendékekkel. Civil ruhában is lesütött róla a katonatiszti magatartás, a rend, a fegyelem, amit sohasem adott fel egy pillanatra sem. A két háború közötti katonatisztekbe belenevelt illetlenül udvariassági szabályait az '50-es '60-as évekbe is megőrizte. Mindig kalap levéve köszöntötte az érkezőt, vagy az utcán az ismerőst. Ha hölgy volt, akkor kalap levétel után még meg is hajolt.

„A döntő dönt”

Az egyik fontos verseny előtti utolsó edzés végén, Pézsa Tibor mester megkérdezte tanítóját: Mester jön a hétvégi versenyre?

Régi vágású udvarias köhintés volt a válasz. A Selejtezőkön Szűts mesternek nyoma sem volt, hiába kereste a szemével Pézsa. Az elődöntőben is hiába várta, hogy megjelenik a nézőtéren. A döntő előtt azonban 10 perccel Szűts mester, kifogástalan öltönyben és nyakkendőben leült a nézőtérre.

A győztes mérkőzés után oda ment Pézsa, Szűts mesterhez:

- *„Miért csak a döntőre jött ki mester? Nem gondolja, hogy kieshettem volna hamarabb is?”*
- *„Az teljességgel lehetetlen.” jött a válasz és hamiskás mosollyal a szeme sarkában a mester visszaült.*

„A Cigi”

Pézsa Tibor edzésre menvén odalépett az előtérben, fotelban ülő és olvasgató mesteréhez.

- *„Mester, van egy száll cigi a bal felső kettesben?”*

- „Van” jött a flegmatikus válasz apró mosollyal kísérve. Majd jött a folytatás:
- „Öngyújtód sincs ugye?”

A fenti jelenet 1 éven keresztül minden nap megismétlődött.

Körülbelül egy év múlva hamiskás mosoly kíséretében megelőzve a helyiségbe belépő Pézsa Tibort csak ennyit mondott:

- *„Leszoktam a cigiről”*

Pézsa ennyit kérdezett:

- *„Mester maga azért szokott le a cigiről, hogy ne kelljen nekem adjon egy szálalt?”*

Válasz:

- *„Az hogy leszoktam a cigiről nem azt jelenti kérlek, hogy nem találunk valamit a bal felső kettesben!”*

„Tantusz”

Szűts János híres volt pontosságáról, másodpercre elkezdett tanításáról. Egy alkalommal a Testnevelési Főiskolán tartott vívómester képző órán odament hozzá egy tanítványa:

„Szűts mester szerintem az ön órája nem pontos”

Válasz:

- *„Kedves XY kartárs (merthogy mindenkit kartársnak hívott, nem volt hajlandó kimondani az elvtárs szót). Van önnél egy tantusz?”*

Az igenlő válasz után odamentek egy telefonhoz.

- *„Legyen kedves nekem tárcsázni a pontos időt!”*

Majd karóráját maga elé emelve a telefonkagylót mind kettejük füléhez tartva meghallgatták a gépi hangot. Másodpercre egyezett az órájával.

A tanítvány elvörösödve, szégyenkezve távozott, Szűts János szeméből csillogó mosolytól kísérve.

Zongora előadás

Miután Szűts János hazaköltözött albérletéből Pézsa Tibortól, gyakran volt hivatalos hozzájuk vasárnapi ebédre.

Az egyik ilyen alkalommal Pézsa mester megkérte feleségét Bánfi Ágnest, hogy szerezzen örömet zongora játékával az idős mesternek.

Ágnes asszony eleinte szabódott, de ekkor Szűts János közbe szólt:

„Kedves Ágnes, rendkívül megtisztelő lenne a számomra ha az ön gyönyörű zongora játékát élvezhetném.”

Ennek hatására Ágnes játszani kezdett több zongoradallamot. S minthogy nem volt gyakorlatban, az egyik Choppen műbe belesült.

Szűts János mester, igazi régi vágású katona tiszt volt, ezért megszakította a zongorázást. Hangos tapsolás után csak ennyit mondott:

„Rendkívül élveztem a játékát! Köszönöm!”

Szűts János sírja